

17.5.2021

לכבוד	לכבוד
ניצב דורון תורג'מן	מר קובי שבתאי
מפקד מחוז ירושלים במשטרה	מפקד המשטרה
בפקס : 02-5898988	בפקס : 02-5428118

לכבוד	לכבוד
ד"ר אביחי מנדלבליט	מר אמיר אוחנה
היועץ המשפטי לממשלה	השר לביטחון פנים
בפקס : 02-6467001	בפקס : 02-5418039

שלום רב,

- דחוף -

הנדון: הצבת מחסומים בכניסה וביציאה לשכונת שיח' ג'ראח במזרח ירושלים ושימוש

במכת"ז בואש

בשם תושבי שכונת שיח' ג'ראח ובשם הקואליציה להגנה על זכויות הפלסטינים בירושלים, הריני לפנות אליכם בדרישה להסיר באופן מיידי את המחסומים בכניסה וביציאה לשכונת שיח' ג'ראח ולהפסיק באופן מיידי את השימוש במכת"ז עם נזל מסוג בואש והתזתו על בתי התושבים ללא קשר לקיומן בהפגנות או תהלוכות, וזאת מהנימוקים המפורטים להלן:

1. בהתאם לעדויות של תושבים רבים משכונת שיח' ג'ראח במזרח ירושלים עולה כי מזה יותר משבוע ימים הוצבו מחסומים בכניסה וביציאה לשכונת שיח' ג'ראח. תחילה הוצבו מחסומי כוחות משמר הגבול והמשטרה ואתמול אף נמסר לנו כי במקום מחסומי הכוחות, הוצבו מחסומים מבלוקי בטון.

להלן תיעוד ממחסומי כוחות המשטרה ומשמר הגבול שהוצבו בשבוע שעבר:

ולהלן תיעוד וידאו שצולם על ידי תושבי השכונה אתמול בערב, 16.5.2021, אשר מתעד הובלת המחסומים מבלוקי בטון אשר הוצבו בכניסות ויציאות לשכונה:

https://www.youtube.com/watch?v=LiwIZakH180&ab_channel=iadalah

https://www.youtube.com/watch?v=0V9lypO1OhQ&ab_channel=iadalah

2. מעדויות התושבים עולה כי מאז הצבת המחסומים לפני יותר משבוע כניסתם ויציאתם מתבצעת תוך הצבת מכשולים רבים הכוללים תחקור אודות מטרת הכניסה והיציאה והצגת תעודות זהות. כמו כן, עולה כי נאסרת כניסת תושבי חוץ שאינם מתגוררים בשכונה. כך שתושבי השכונה מנועים מלקבל אורחים גם אם הם מקרב בני משפחתם.
3. אך יחד עם זאת, ולמרות שנאסר על תושבים מחוץ לשכונה להיכנס אליה, עלה מעדויות התושבים, כי תושבי חוץ המזוהים עם קבוצות הימין הקיצוני והמתנחלים, נכנסים ללא מפריע לשכונה למרות המחסומים. מידי יום מתאפשרת כניסתם של בין 50 ל- 70 פעילים קיצוניים כאשר הם מצויידים באלות ואבנים במטרה לתקוף, לקנטר ולזרוע פחד בקרב תושבי השכונה הפלסטינים.
4. לא זו בלבד אלא שתושבי השכונה הפלסטינים מסרו לנו במהלך היום, מסתובבים כוחות המשטרה עם מכתז"ים הכוללים נוזל מסוג בואש ומתיזים לעבר בנייני ובתי מגורים של תושבי השכונה הפלסטינים וזאת ללא קשר לקיומן של הפגנות או תהלוכות. התוצאה הינה, כי במרבית שעות היום הריח נודף ריח חריף ומצחין בסביבת בנייני ובתי המגורים של התושבים. כידוע, הבואש הוא נוזל הדבק לאורך זמן על בני אדם ובניינים הנפגעים ממנו והחשיפה אליו גורמת לבחילות, סחרחורות וסיכונים בריאותיים (ראו בהקשר זה בג"ץ 5882/18 קרויס נגד משטרת ישראל (פסק דין 19.8.2020)).
5. **באשר להצבת המחסומים:** הצבת המחסומים וסגירת השכונה מהווה, ללא ספק, ענישה קולקטיבית לכלל תושבי השכונות האלה ופוגעת באופן קשה וגורף בחופש התנועה ובקיום חיים תקינים של אותם תושבים. העובדה כי מבין תושבי החוץ, מתאפשרת כניסתם לשכונה רק לקבוצות הימין הקיצוני, מהווה אכיפה סלקטיבית נגד התושבים הפלסטינים באופן שמעיד על כך כי הצבתן בוצעה באופן מכוון בכדי להגביל את חירותם של התושבים הפלסטינים, להעניש אותם ואף להתנקם בהם.
6. הצבת המחסומים הינה בלתי חוקית שכן אין הוראת חוק המסמיכה את המשטרה את כוחות המשטרה ומשמר הגבול להציב מחסומים המובילים לסגירת שכונות, ערים ויישובים. השוו עם עניין **עאדל מנאע** שם קיבל בג"ץ עתירה נגד הצבת מחסומי גבביה בירושלים, בין היתר בשל העדר סמכות בחוק להציבם (בג"ץ ד"ר **עאדל מנאע נגד רשות המסים** (ניתן ביום 20.12.2010)).
7. מיותר לציין עד כמה חמורה הגבלת חופש התנועה של כלל התושבים והשלכתה על חירותם של עשרות אלפי תושבי המקום. מדובר בענישה קולקטיבית של כלל התושבים על לא עוול בכפם. חופש התנועה הוא זכות יסוד המובטח לכל אדם והוא נגזר מהזכות לכבוד המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ראו: בג"ץ 5016/96 **ליאור חורב ואח' נ' שר התחבורה ואח'**, פ"ד נא(4) 1, 59 (1997)). הסגר הנ"ל שהוטל על השכונה פוגע באופן קשה בסדר חייהם של תושבי השכונה הפלסטינים. הוא עלול לעכב יציאה וכניסה לצורך טיפולים רפואיים, הגעה לבתי ספר, מקומות עבודה ועוד.
8. פגיעה זו מקבלת משנה תוקף כאשר היא נעשית באופן סלקטיבי ומאפשרת כניסתם של מתנחלים וקבוצות קיצוניות המתגררות עם התושבים הפלסטינים ואף תוקפים אותם.

9. **באשר להתזת נוזל מסוג בואש:** ההתזה על בנייני מגורים ללא קשר לקיומן של הפגנות מנוגד לנוהל המשטרה שכותרתו "נוהל הפעלה ושימוש בנוזל בואש" מספר 220.010.13 מיום 22.7.2020. נוהל זה מאפשר שימוש במכת"ז הכולל נוזל בואש רק במקרים מסויימים לצורך פיזור הפגנות. כמו כן הוא קובע בסעיף 5 כי יש להימנע מהתזת בואש לעבר מבנים (גגות, מרפסות, בתים וכד'). אי לכך, ההתזה הינה בלתי חוקית. היא גם גורמת לפגיעה בזכות החוקתית לכבוד עקב ההשפלה והפגיעה באיכות חיים סדירה ותקינה וזאת לאור הריח החרוף והמצחין של הבואש אשר כידוע נותר לאורך זמן על גופו של אדם שנפגע ממנו ועל בניינים.

1. לפיכך, הנכם מתבקשים לפעול באופן מידי להסיר את המחסומים מכלל היציאות והכניסות לשכונה ולאפשר גישה של תושבי החוץ המבקשים להגיע לשכונה. נודה לקבלת תגובה בהקדם האפשרי על מנת לשקול את צעדינו המשפטיים.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת דין